

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

Анатолій МАРТИНЕНКО
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНИЙ СУПРОВІД ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Магістр</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>«Бізнес-право»</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>081 Право</u> (код і назва спеціальності)

**Полтава
2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» для здобувачів спеціальності 081 «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Складено відповідно до освітньої програми **«Бізнес-право», 2024**

Розробник: Глібо С.В., канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Погоджено

Гарант освітньої програми В. Ю. Оксін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «26» квітня 2024 року № 17

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 (І. О. Кульчій)

«26» квітня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «30» квітня 2024 року № 10

Голова навчально-методичної комісії

 (Є. А. Карпенко)

«30» квітня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>08</u> <u>Право</u>	обов’язкова	
Загальна кількість годин – 90			
Модулів – 1	Спеціальність <u>081</u> <u>Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні	
		14 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	74 год.
		Індивідуальна робота: 0 год.	
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 16/74

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Юридичний супровід економічної діяльності» є обов'язковою компонентою в освітньо-професійній програмі «Бізнес-право» та має на меті формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних і прикладних знань про категорії, поняття, механізми забезпечення функціонування, розвитку та регулювання господарських правовідносин в Україні; засвоєння основ правового регулювання економіки; з'ясування засад юридичного забезпечення господарської діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» є професійна підготовка студентів у галузі господарського права. У процесі вивчення дисципліни здобувачі засвоюють відомості про основні принципи та правові інститути господарського права, а також правового регулювання відносин, що складаються у ринковій економіці між уповноваженою і зобов'язальною особами; набувають вміння порівнювати норми цивільного та господарського права для подальшого чіткого розуміння їх відмінностей і застосування їх на практиці.

В процесі вивчення навчальної дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Бізнес-право» забезпечується формування наступних програмних компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК16. Здатність здійснювати правничу діяльність в сфері бізнесу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є вже вивченні наступні дисципліни, а саме: «Професійні стандарти юридичної етики та комунікації», «Сучасні тенденції господарського права та процесу», «Сучасні тенденції цивільного права та процесу», «Сучасні тенденції адміністративного права та адміністративного судочинства», «Сучасні тенденції кримінального права та процесу» та «Сучасні тенденції міжнародного публічного права».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результатами вивчення навчальної дисципліни є формування наступних програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою «Бізнес-право»:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 18. Мати практичні навички розв'язання проблем та складних задач правозастосування в сфері бізнесу.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

поточний контроль

- виконання практичних робіт
- тестування

модульний контроль - тестування
підсумковий контроль

- **екзамен**

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ.

Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання економічної (господарської) діяльності. Формування правового господарського порядку та багатоманітність правового галузевого регулювання господарської діяльності.

Галузеве регулювання економіки України та визначення господарсько-виробничих, організаційно-господарських, внутрішньогосподарських відносин. Види господарської діяльності та розмежування господарської діяльності від діяльності негосподарюючих суб'єктів. Актуальні питання систематизації правового регулювання господарської діяльності, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку (підприємництво). Свобода підприємницької діяльності, принципи підприємницької діяльності, загальні гарантії прав підприємців як основа правового фундаменту правового регулювання економіки. Сучасні проблеми реалізації конституційних основ правового господарського порядку, тенденції систематизації та кодифікації господарського законодавства.

Тема 2. Актуальні проблеми державного регулювання господарської діяльності.

Державне регулювання господарської діяльності, засоби. Ліцензування, квотування. Технічне регулювання. Інші засоби державного регулювання. Сучасні тенденції державного контролю та нагляду за господарською діяльністю. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності. Державна допомога суб'єктам господарювання. Державна підтримка малих та середніх підприємств. Цифровізація державного регулювання господарської діяльності. Створення належного цифрового середовища задля ефективного ведення господарської діяльності та захисту інтересів споживачів.

Практичне заняття № 1.

Тема 3. Правове регулювання відносин власності в економіці. Джерела фінансування економічної діяльності та підтримка суб'єктів господарювання.

Сучасні тенденції реалізації правового режиму майна суб'єктів господарювання. Право власності як основне речове право. Право приватної власності. Право державної власності, право господарського відання та оперативного управління. Право комунальної власності. Джерела формування майна підприємства. Склад майна: виробничі і невиробничі фонди. Актуальні проблеми правового регулювання володіння і користування природними ресурсами підприємства. Державні гарантії захисту майнових прав підприємства.

Практичне заняття № 2.

Тема 4. Правові засади забезпечення конкуренції в економіці.

Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму. Поняття економічної конкуренції. Поняття природних монополій та суміжних ринків. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання. Правопорушення у сфері конкуренції. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. Правові засади захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.

Практичне заняття № 3.

Змістовний модуль 2. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.

Тема 5. Створення основ правового забезпечення управління суб'єктами економічної (господарської) діяльності.

Правове регулювання інститутів корпоративного права та корпоративних правовідносин, особливості галузевого та інституційного підходів. Проблеми господарсько-правового регулювання корпоративного управління. Суб'єкти корпоративних правовідносин, органи управління та регулювання управління їх діяльністю. Особливості управління господарськими товариствами та суб'єктами господарювання корпоративного типу. Управління та правове забезпечення прав та інтересів учасників господарських товариств. Особливості правового регулювання управління в унітарних підприємствах і захист прав та інтересів їх засновників.

Практичне заняття № 4.

Тема 6. Правове регулювання стандартизації, ціноутворення та розрахунків у сфері господарювання

Забезпечення контролю за цінами в період дії правового режиму воєнного стану. Ціна у господарських зобов'язаннях. Види цін у господарських зобов'язаннях. Вільні ціни. Державні регульовані ціни. Державне регулювання цін. Способи державного регулювання цін. Порядок формування і встановлення цін під час проведення експортних (імпортних) операцій та на експортні (імпортні) товари. Органи державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення. Основні функції уповноважених органів. Рава уповноважених органів. Адміністративно-господарські санкції за порушення законодавства про ціни і ціноутворення.

Практичне заняття № 5.

Тема 7. Актуальні проблеми договірної забезпечення господарської діяльності.

Поняття і види господарських зобов'язань. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань. Загальні умови виконання господарських зобов'язань. Господарський договір як основне джерело виникнення господарських зобов'язань. Істотні умови господарського договору. Загальний порядок укладання господарських договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Особливості укладання попередніх договорів. Окремі види господарських договорів. Укладання та виконання договорів про закупівлю за результатами проведення процедур закупівель. Поняття публічного, попереднього та договору приєднання, сутність договору (протоколу) про наміри, меморандуму про взаєморозуміння.

Практичне заняття № 6.

Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сфері господарювання.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності та зовнішньоекономічні операції. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митне регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічні договори (контракти). Укладання зовнішньоекономічних контрактів. Зміст зовнішньоекономічного договору та право країни, що визначає права та обов'язки сторін. Базисні умови поставок. Порядок розрахунків у зовнішньоекономічних контрактах. Захисні застереження. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій. Захист прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний комерційний арбітраж.

Практичне заняття № 7

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ						
Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання економічної (господарської) діяльності. Формування правового господарського порядку та багатоманітність правового галузевого регулювання господарської діяльності.	10	2				8
Тема 2. Актуальні проблеми державного регулювання господарської діяльності.	12	2	2			8
Тема 3. Правове регулювання відносин власності в економіці. Джерела фінансування економічної діяльності та підтримка суб'єктів господарювання	11	2	2			7
Тема 4. Правові засади забезпечення конкуренції в економіці.	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6			30
Змістовий модуль 2. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.						
Тема 5. Створення основ правового забезпечення управління суб'єктами економічної (господарської) діяльності.	11	2	2			7
Тема 6. Правове регулювання стандартизації, ціноутворення та розрахунків у сфері господарювання.	11	2	2			7
Тема 7. Актуальні проблеми договірного забезпечення господарської діяльності.	12	2	2			8
Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сфері господарювання.	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8			30
Усього годин	90	16	14			60

б) для заочної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ						
Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання економічної (господарської) діяльності. Формування правового господарського порядку та багатоманітність правового галузевого регулювання господарської діяльності.	12	2				10
Тема 2. Актуальні проблеми державного регулювання господарської діяльності.	10					10

Тема 3. Правове регулювання відносин власності в економіці. Джерела фінансування економічної діяльності та підтримка суб'єктів господарювання	10		2			8
Тема 4. Правові засади забезпечення конкуренції в економіці.	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	44	4	4			36
Змістовий модуль 2. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.						
Тема 5. Створення основ правового забезпечення управління суб'єктами економічної (господарської) діяльності.	14	2	2			10
Тема 6. Правове регулювання стандартизації, ціноутворення та розрахунків у сфері господарювання.	10					10
Тема 7. Актуальні проблеми договірної забезпечення господарської діяльності.	10					10
Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сфері господарювання.	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	46	4	4			38
Усього годин	90	8	8			74

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Семінарські заняття не передбачені*		

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Змістовний модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ			
1	Тема 2. Актуальні проблеми державного регулювання господарської діяльності. 1. Поняття засобів державне регулювання господарської діяльності, їх класифікація. Система ліцензування господарської діяльності. Ліцензійні умови, зміст, порядок застосування. Технічне регулювання. Інші засоби державного регулювання. 2. Сучасні тенденції та зміст державного контролю та нагляду за господарською діяльністю. Система органів державного контролю. 3. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності. 4. Державна допомога суб'єктам господарювання. Державна підтримка малих та середніх підприємств. 5. Цифровізація державного регулювання господарської діяльності. Створення належного цифрового середовища задля ефективного ведення господарської діяльності та захисту інтересів споживачів.	2	0
2	Тема 3. Правове регулювання відносин власності в економіці. Джерела фінансування економічної діяльності та підтримка	2	2

	суб'єктів господарювання. 1. Сучасні тенденції реалізації правового режиму майна суб'єктів господарювання. Право власності як основне речове право. Право приватної власності. Право державної власності, право господарського відання та оперативного управління. Право комунальної власності. 2. Джерела формування майна підприємства. Склад майна: виробничі і невикористані фонди. 3. Актуальні проблеми правового регулювання володіння і користування природними ресурсами підприємства. Державні гарантії захисту майнових прав підприємства.		
3	Тема 4. Правові засади забезпечення конкуренції в економіці. 1. Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму. Поняття економічної конкуренції. 2. Поняття природних монополій та суміжних ринків. Державне регулювання і контроль у сфері діяльності суб'єктів природних монополій. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції. Контроль за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання 3. Правопорушення у сфері конкуренції. 4. Монопольне (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним. 5. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. 6. Недобросовісна конкуренція та форми її здійснення. 7. Правові засади захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції. 8. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства України.	2	2
4	Тема 5. Створення основ правового забезпечення управління суб'єктами економічної (господарської) діяльності. 1. Правове регулювання інститутів корпоративного права та корпоративних правовідносин, особливості галузевого та інституційного підходів. 2. Проблеми господарсько-правового регулювання корпоративного управління. Суб'єкти корпоративних правовідносин, органи управління та правове регулювання управління їх діяльністю. 3. Особливості управління господарськими товариствами та суб'єктами господарювання корпоративного типу. Правове регулювання управління та забезпечення прав та інтересів учасників господарських товариств. 4. Особливості правового регулювання управління в унітарних підприємствах і захист прав та інтересів їх засновників.	2	2
Змістовий модуль 2. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.			
5	Тема 6. Правове регулювання стандартизації, ціноутворення та розрахунків у сфері господарювання. 1. Поняття та зміст стандартизації як засобу державного регулювання. 2. Технічне регулювання у сфері господарювання. Оцінка та підтвердження відповідності як засоби державного регулювання щодо забезпечення якості продукції.	2	0

	3. Правові джерела та органи регулювання ціноутворення в Україні. 4. Види цін та тарифів, порядок їх встановлення. 5. Відповідальність за порушення законодавства про ціни. 6. Правові основи розрахунків в економічному обігу України. Платіжні послуги та порядок виконання платіжних операцій в Україні. 7. Кредитні операції банків. Види банківського кредиту (банківської позики).		
6	Тема 7. Актуальні проблеми договірної забезпечення господарської діяльності. 1. Поняття і види господарських зобов'язань. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань. Загальні умови виконання господарських зобов'язань. 2. Господарський договір як основне джерело виникнення господарських зобов'язань. Істотні умови господарського договору. Загальний порядок укладання господарських договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Особливості укладання попередніх договорів. 3. Окремі види господарських договорів. Укладання та виконання договорів про закупівлю за результатами проведення процедур закупівель. 4. Поняття публічного, попереднього та договору приєднання, сутність договору (протоколу) про наміри, меморандуму про взаєморозуміння	2	0
7	Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сфері господарювання. 1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності та зовнішньоекономічні операції. 2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митне регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій. 3. Зовнішньоекономічні договори (контракти). Укладання зовнішньоекономічних контрактів. Зміст зовнішньоекономічного договору та право країни, що визначає права та обов'язки сторін. Базисні умови поставок. Порядок розрахунків у зовнішньоекономічних контрактах. Захисні застереження. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. 4. Захист прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний комерційний арбітраж.	2	2
	Усього	14	8

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» є формування у студентів здатності самостійно аналізувати сучасні проблеми та напрями правового забезпечення економічної діяльності, працювати з чинним законодавством України, міжнародно-правовими актами та практикою їх застосування, опрацьовувати наукові джерела, порівнювати різні правові концепції та підходи, робити обґрунтовані висновки щодо шляхів реформування кримінального законодавства та вдосконалення практики його реалізації.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню тенденцій гуманізації, євроінтеграції та модернізації кримінального права і процесу.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульного тестування;
- відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
Змістовний модуль 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ			
Тема 1. Поняття, джерела правового регулювання економічної (господарської) діяльності. Формування правового господарського порядку та багатоманітність правового галузевого регулювання господарської діяльності.			
1	Питання систематизації законодавства, що регулює господарську діяльність.	4	5
2	Порядок визначення видів діяльності суб'єктів господарювання та їх детермінованість з засобами державного регулювання господарювання.	4	5
Тема 2. Актуальні проблеми державного регулювання господарської діяльності.			
3	Проблеми визначення компетенції органів державної влади та управління, до функцій яких відноситься захист прав, інтересів та підтримка суб'єктів господарювання.	4	5
4	Саморегулівні організації суб'єктів господарювання та їх роль в державному управлінні господарською діяльністю.	4	5
Тема 3. Правове регулювання відносин власності в економіці. Джерела фінансування економічної діяльності та підтримка суб'єктів господарювання.			
5	Договірне забезпечення залучення майна та майнових прав в господарську діяльність.	3	4
6	Система державних, недержавних органів та установ щодо підтримки суб'єктів господарювання.	4	4
Тема 4. Правові засади забезпечення конкуренції в економіці.			
7	Способи захисту суб'єктів господарювання від зловживання монопольного (домінуюче) становище на ринку та зловживання ним.	3	4
8	Захист суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.	4	4

Змістовий модуль 2. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.			
Тема 5. Створення основ правового забезпечення управління суб'єктами економічної (господарської) діяльності.			
9	Законодавче визначення системи та повноважень органів управління суб'єктів господарювання.	3	5
10	Доктрина «зняття корпоративної вуалі» та спільна відповідальність засновників та органів управління суб'єкта господарювання.	4	5
Тема 6. Правове регулювання стандартизації, ціноутворення та розрахунків у сфері господарювання.			
11	Законодавче регулювання формування вільних цін суб'єктів господарювання.	3	5
12	Питання захисту інтересів суб'єктів господарювання при розрахунках у зовнішньоекономічній діяльності	4	5
Тема 7. Актуальні проблеми договірного забезпечення господарської діяльності.			
13	Електронні договори: питання укладання, підписання та виконання.	4	5
14	Проблеми розірвання господарських договорів та відповідальність.	4	5
Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сфері господарювання.			
15	Порядок укладання договорів у зовнішньоекономічній діяльності та міжнародне приватне право	4	4
16	Особливості визначення умов поставки та оплати договорів у зовнішньоекономічній діяльності	4	4
Усього годин		60	74

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються методи навчання: вербальні (розповідь і пояснення), наочні (презентація), проблемно-пошуковий метод та практичні (ситуаційні завдання, тести).

При викладанні дисципліни застосовується обладнання: відео проектор, інтерактивний екран для демонстрації презентацій.

При викладанні дисципліни застосовується програмне забезпечення (з завданнями пошуку необхідних джерел при підготовці до практичних занять, при індивідуальній та самостійній роботі): Пошукова база «Ліга-Закон».

Методи навчання, які дозволяють формувати soft skill: робота в малих групах, дискусії, кейс-методи

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* для **денної форми** здобуття освіти з навчальної дисципліни
«Юридичний супровід економічної діяльності» за видами робіт

Види	Перелік тем							
робіт/контролю	<i>Тема 1</i>	<i>Тема 2</i>	<i>Тема 3</i>	<i>Тема 4</i>	<i>Тема 5</i>	<i>Тема 6</i>	<i>Тема 7</i>	<i>Тема 8</i>
	<i>Практичне заняття</i>							
	-	1	2	3	4	5	6	7
Тестування за темами		1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль				3				3
Виконання практичних завдань		3	3	3	3	3	3	3
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	2	6	6	9	6	6	6	9
Екзамен	50							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Схема нарахування балів* для **заочної форми** здобуття освіти з навчальної дисципліни
«Юридичний супровід економічної діяльності» за видами робіт

Види	Перелік тем							
робіт/контролю	<i>Тема 1</i>	<i>Тема 2</i>	<i>Тема 3</i>	<i>Тема 4</i>	<i>Тема 5</i>	<i>Тема 6</i>	<i>Тема 7</i>	<i>Тема 8</i>
	<i>Практичне заняття</i>							
	-	-	1	2	3	-	-	4
Тестування за темами	1	1				1	1	
Модульний контроль				1				1
Виконання практичних завдань			3	3	3			3
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4
Всього за темами	5	5	7	8	7	5	5	8
Екзамен	50							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
3	3	Завдання практичної роботи виконано в повному обсязі. Висновки оформлені належним чином і чітко відображають здатність до практичного застосування отриманих знань. Помилки немає або вони несуттєві і не впливають на результат.
2	2	Завдання практичної роботи виконано із незначними помилками або не повністю. Висновки оформлені, але розкривають практичне завдання лише частково. Здатність до застосування знань продемонстрована, але не в повному обсязі.
1	1	Завдання практичної роботи виконано частково, із суттєвими помилками, які впливають на результат. Висновки відсутні або оформлені неякісно, не відображають практичне застосування отриманих знань
0	0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування для денної та заочної форм здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Оцінювання модульного контролю для денної та заочної форм здобуття освіти::

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (денна форма) ($0,3 \times 10 = 3$);
- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (заочна форма) ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи для денної форми здобуття освіти

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи для заочної форми здобуття освіти

Бали для заочної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано повністю, без помилок або з незначними помилками, які не впливають на загальний результат. Висновки чіткі, повні, демонструють глибоке розуміння і практичне застосування знань.
3	Завдання виконано з незначними помилками, які не суттєво впливають на результат. Висновки оформлені, але не повністю розкривають практичне застосування знань
2	Завдання виконано не повністю, багато помилок, що істотно впливають на якість роботи. Висновки відсутні або оформлені неякісно, практичне застосування знань не прослідковується
1	Завдання виконано дуже погано, з численними грубими помилками, основні вимоги не виконані. Висновки відсутні, робота не відповідає поставленим завданням
0	Завдання не виконано або виконано формально, робота відсутня або неприйнятна для оцінювання

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання екзамену

№	Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	2 Питання. (макс. по 15 балів)	12-15	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		8-11	Питання розкриті, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		0-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2	Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
		11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
		6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень

			засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
		0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний): робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, тести, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять), – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів у випадку екзамену), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Глібко С.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для денної та заочної форм навчання. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. 137 с.

2. Глібко С.В. Методичні рекомендації здобувачам вищої освіти для підготовки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Юридичний супровід економічної діяльності» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). За ред. Подцерковний О., Добровольська В., Зятіна Д., Будурова Г. Одеса: НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
2. Господарське право: навч. Посібник. Укл. А.А. Бутирський. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
3. Господарське право (Загальна частина) : підручник. За ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с
4. Мелех Л. Господарський процес України : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.
5. Господарський процес : підручник. О. П. Світличний. 2 вид., перероб. і доп. - К. : НУБіП України, 2023. 342 с.
6. Wevers, Harm. A Basic Guide to International Business Law (5th ed.). Routledge, 2021. ISBN 9789001899783.

Допоміжна

1. Глібко С. В., Мамаєв І. О. Огляд та порівняльна характеристика сервісів, що сприяють інформаційному забезпеченню інноваційної діяльності. *Право та інновації*. 2023. № 2(42) С. 46–54. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-2\(42\)-6](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-2(42)-6)
2. Глібко, С. В. Адаптація послуг банків в Україні до вимог ЄС. *Право та інновації*. 2022. №4 (40). С. 12–20. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4\(40\)-18](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4(40)-18)
3. Hlibko S., Rozghon O., Podrez-Riapolova I. V. Problems of the implementation of economic rights of internally displaced persons. *Law & Innovative Society*. 2022. Vol. 10, № 2. P. 10–21. URL: <https://apir.org.ua/index.php/lais/uk/article/view/348/322>
4. Глібко С. В., Чубенко В. Правові проблеми фінансового забезпечення створення високотехнологічних виробництв за участю наукових установ в Україні. *Право та інноваційне суспільство*. 2022. № 2(19) С. 23–31. DOI: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2022-2\(19\)-2](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2022-2(19)-2)
5. Глібко С. В., Гречко О. О. Конституційні гарантії права на підприємницьку діяльність. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2(15) С. 154–160. DOI: [https://doi.org/10.37772/2309-9275-2020-2\(15\)-24](https://doi.org/10.37772/2309-9275-2020-2(15)-24)
6. Matyushenko I., Hlibko S., Khanova O., Kudlai Y. Investment climate of the EU countries and Ukraine in the context of realization of “green” economy. *Economics of Development*. 2022. Vol. 21, No. 4. P. 19–36. DOI: [https://doi.org/10.57111/econ.21\(4\).2022.19-36](https://doi.org/10.57111/econ.21(4).2022.19-36). URL: <https://www.scopus.com/pages/publications/85184910063>
7. Matyushenko I., Trofimchenko K., Ryznikov V., Prokopenko O., Hlibko S. et al. Innovation and investment mechanism for ensuring the technological competitiveness of Ukraine in the digital economy. *Journal of Global Business & Technology*. 2022. Vol. 18, No. 2. P. 1–34. URL: <https://www.scopus.com/pages/publications/85143609004>

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436–ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 р. № 1798–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

4. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top>
6. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
7. Про акціонерні товариства : Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#top>
8. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
9. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.
11. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
12. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр#Text>
13. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 р. 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
14. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 15.01.2015 р. № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>
15. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
16. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
17. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр#Text>
18. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
19. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
20. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
21. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. № 4002-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
22. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
23. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
24. Про природні монополії : Закон України від 20.04.2000 р. № 1682-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6904>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
9. Офіційний веб-портал Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Рахункової палати. URL: <http://rp.gov.ua/home/>
11. Офіційний веб-портал Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/>
12. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
13. Офіційний веб-портал Національного банку України. URL: <https://portal.bank.gov.ua/>
14. Офіційний веб-портал Антимонопольного комітету України. URL: <https://amcu.gov.ua/>
15. Офіційний веб-портал Господарського суду Полтавської області. URL: <https://pl.arbitr.gov.ua/sud5018/>